

Тлумачення КТМФЗ 6

Зобов'язання, що виникають внаслідок участі у специфічному ринку – відходів електричного та електронного обладнання

Посилання

- МСБО 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”
- МСБО 37 “Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи”.

Загальна інформація

- 1 Пункт 17 МСБО 37 зазначає, що подія, яка створює зобов'язання, – це минула подія, що створює теперішнє зобов'язання, щодо якого суб'єкт господарювання не має іншої реальної альтернативи окрім погашення.
- 2 Пункт 19 МСБО 37 зазначає, що забезпечення визнаються лише для тих “зобов'язань, які виникають унаслідок минулих подій незалежно від майбутніх дій суб'єкта господарювання”.
- 3 Директива Європейського Союзу «Відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО), яка регулює збирання, обробку, утилізацію та екологічно безпечну ліквідацію відходів обладнання, викликала питання стосовно того, коли слід визнавати зобов'язання щодо виведення із експлуатації ВЕЕО. Директива розрізняє “нові” та “історичні” відходи, а також відходи приватних домогосподарств і відходи з інших джерел, що не є приватними домогосподарствами. Нові відходи пов'язані з продукцією, проданою після 13 серпня 2005 р. Все обладнання побутового призначення, продане раніше цієї дати, вважається таким, що створює історичні відходи для цілей цієї Директиви.
- 4 Директива зазначає, що витрати на збір та утилізацію історичних відходів обладнання побутового призначення повинні нести виробники цього типу обладнання, які присутні на ринку протягом періоду, що його мають визначити у застосовному законодавстві кожної країни-члена ЄС (період оцінки). Директива зазначає, що кожна країна-член ЄС має встановити механізм, який забезпечив би пропорційну участь виробників у фінансуванні витрат, “наприклад, пропорційно їхнім відповідним часткам ринку за типом обладнання”.
- 5 Деякі терміни, вжиті в цьому Тлумаченні, такі як “частка на ринку” та “період оцінки”, можуть бути визначеними досить по-різному в застосовному законодавстві окремих країн-членів. Наприклад, тривалість періоду оцінки може бути рік або лише один місяць. Подібно до цього, оцінка частки на ринку та формули обчислення зобов'язання можуть відрізнятися в різних національних законодавствах. Проте, всі ці приклади впливають лише на оцінку зобов'язання, що є поза сферою застосування цього Тлумачення.

Сфера застосування

- 6 Це Тлумачення надає керівництво із визнання у фінансовій звітності виробників зобов'язань зі збору та утилізації відходів згідно з Директивою ЄС із ВЕЕО стосовно продажів історичного обладнання побутового призначення.
- 7 Це Тлумачення не розглядає ні нові відходи, ані історичні відходи від інших джерел, що не є приватними домогосподарствами. Зобов'язання щодо збору та утилізації таких відходів адекватно охоплено в МСБО 37. Проте, якщо в національному законодавстві нові відходи від приватних домогосподарств розглядаються подібно до історичних відходів від приватних домогосподарств, принципи цього Тлумачення застосовуються шляхом посилання на ієрархію в пунктах 10–12 МСБО 8. Ієрархія МСБО 8 також доречна для інших нормативних актів, які накладають зобов'язання в спосіб, подібний до моделі розподілу витрат, установленної в Директиві ЄС.

Проблемне питання

- 8 КТМФЗ мав визначити в контексті виведення із експлуатації ВЕЕО, яка подія створює зобов'язання, відповідно до пункту 14(а) МСБО 37, щодо визнання забезпечення витрат на збір та утилізацію відходів:
 - виробництво або продаж історичного обладнання побутового призначення?
 - участь на ринку протягом періоду оцінки?
 - понесення витрат під час збору та утилізації відходів?

Консенсус

- 9 Участь на ринку протягом періоду оцінки є подією, що створює зобов'язання, відповідно до пункту 14(а) МСБО 37. Унаслідок цього зобов'язання щодо витрат на утилізацію відходів для історичного обладнання побутового призначення не виникає, оскільки продукція вже була вироблена або продана. Оскільки зобов'язання щодо історичного обладнання побутового призначення пов'язано з участю на ринку протягом періоду оцінки, а не виробництвом або продажем обладнання, яке підлягає ліквідації, зобов'язання не виникає доти, поки і тільки якщо існує частка на ринку протягом періоду оцінки. Час виникнення події, що створює зобов'язання також може не залежати від конкретного періоду, в якому здійснюється діяльність із збору та утилізації відходів і понесені відповідні витрати.

Дата набуття чинності

- 10 Суб'єктові господарювання слід застосовувати це Тлумачення до річних періодів, що починаються 1 грудня 2005 р. або пізніше. Більш раннє застосування заохочується. Якщо суб'єкт господарювання застосовує Тлумачення до періоду, що починається до 1 грудня 2005 р., йому слід розкривати цей факт.

Перехідні положення

- 11 Зміни в облікових політиках слід обліковувати відповідно до МСБО 8.